

Bryssel 22.3.2022
COM(2022) 119 final

ANNEX 5

LIITE

asiakirjaan

ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI

tietoturvallisuudesta unionin toimielimissä, elimissä ja laitoksissa

{SWD(2022) 65 final} - {SWD(2022) 66 final}

LIITE V

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaaminen turvallisuusluokitelluissa sopimuksissa ja avustussopimuksissa

Tässä liitteessä sovelletaan liitteessä II ja IV tarkoitettuja määritelmiä. Lisäksi tässä liitteessä tarkoitetaan 'yhteisöturvallisuusselvityksellä' kansallisen tai nimetyn turvallisuusviranomaisen taikka muun toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen hallinnollista päätöstä, jonka mukaan toimitila tarjoaa turvallisuusnäkökulmasta riittävän suojan tiettyyn turvallisuusluokkaan kuuluville EU:n turvallisuusluokitelluille tiedoille.

Toimeksisaajien ja avustuksen saajien henkilöstön pääsy EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin

1. Kukin hankintaviranomaisena tai avustuksen myöntävänä viranomaisena toimiva unionin toimielin tai elin varmistaa, että turvallisuusluokiteltuun sopimukseen tai avustussopimukseen sisältyy määräyksiä siitä, että toimeksisaajan, alihankkijan tai avustuksen saajan henkilöstölle, jolla on osana sopimuksen täytäntöönpanoa oltava pääsy EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, myönnetään pääsy kyseisiin tietoihin vain, jos
 - a) kyseisen henkilöstön tiedonsaantitarve on vahvistettu;
 - b) luokkaan CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL tai SECRET UE/EU SECRET kuuluvien tietojen osalta asianomainen kansallinen tai nimetty turvallisuusviranomainen taikka muu toimivaltainen turvallisuusviranomainen on myöntänyt kyseiselle henkilöstölle henkilöturvallisuusselvityksen asianmukaisella tasolla;
 - c) henkilöstölle on selvitetty EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamiseen sovellettavat turvallisuussäännöt, ja henkilöstö on vahvistanut ymmärtävänsä tällaisten tietojen suojaamista koskevan vastuunsa.
2. Jos toimeksisaaja tai avustuksen saaja haluaa käyttää kolmannen maan kansalaista tehtävässä, joka edellyttää pääsyä luokkaan CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL tai SECRET UE/EU SECRET kuuluviin tietoihin, toimeksisaajan tai avustuksen saajan on käynnistettävä kyseisen henkilön turvallisuusselvitysmenettely niiden kansallisten lakien ja asetusten mukaisesti, joita sovelletaan paikassa, jossa pääsy EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin on määrä myöntää.

Yhteisöturvallisuusselvitys

3. Yhteisöturvallisuusselvityksen myöntää jäsenvaltion kansallinen tai nimetty turvallisuusviranomainen taikka muu toimivaltainen turvallisuusviranomainen kansallisten lakien ja asetusten mukaisena osoituksena siitä, että yhteisö pystyy suojaamaan asianomaiseen turvallisuusluokkaan (CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL tai SECRET UE/EU SECRET) kuuluvat EU:n turvallisuusluokitellut tiedot toimitiloissaan.
4. Hankintaviranomaisena tai avustuksen myöntävänä viranomaisena toimivan unionin toimielimen tai elimen on ilmoitettava turvallisuusviranomaisensa välityksellä asianmukaiselle kansalliselle tai nimetylle turvallisuusviranomaiselle taikka muulle toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle, jos sopimuksen tai avustussopimuksen täytäntöönpano edellyttää yhteisöturvallisuusselvitystä.

5. Yhteisöturvallisuusselvitys vaaditaan, jos hankintamenettelyn tai avustuksen myöntämismenettelyn aikana ehdokkaiden, tarjoajien tai hakijoiden toimitiloihin on annettava luokkaan CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL tai SECRET UE/EU SECRET kuuluvia tietoja.
6. Hankintaviranomaisena tai avustuksen myöntävänä viranomaisena toimivan unionin toimielimen tai elimen on pitänyt saada turvallisuusviranomaisensa välityksellä vahvistus ehdokkaan, tarjoajan tai toimeksisaajan taikka avustuksen hakijan tai saajan yhteisöturvallisuusselvityksestä, ennen kuin ehdokkaalle, tarjoajalle tai toimeksisaajalle taikka avustuksen hakijalle tai saajalle myönnetään pääsy EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin.
7. Jos jäsenvaltiot eivät myönnä tietyille laitoksille kansallisen lainsäädännön mukaista yhteisöturvallisuusselvitystä, hankintaviranomaisen tai avustuksen myöntävän viranomaisen on tiedusteltava asiasta vastaavalta kansalliselta tai nimetyltä turvallisuusviranomaiselta, pystyvätkö kyseiset laitokset käsittelemään EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja vaadittavalla tasolla.
8. Edellä 7 kohdassa tarkoitettuja tapauksia lukuun ottamatta hankintaviranomaisena toimiva unionin toimielin tai elin ei saa allekirjoittaa turvallisuusluokiteltua sopimusta tai avustussopimusta ennen kuin se on saanut turvallisuusviranomaisensa välityksellä kansalliselta tai nimetyltä turvallisuusviranomaiselta taikka muulta toimivaltaiselta turvallisuusviranomaiselta vahvistuksen siitä, että asianmukainen yhteisöturvallisuusselvitys on myönnetty.
9. Jos asiaankuuluva kansallinen tai nimetty turvallisuusviranomainen taikka muu toimivaltainen turvallisuusviranomainen peruu yhteisöturvallisuusselvityksen, tämä on hankintaviranomaiselle tai avustuksen myöntävälle viranomaiselle riittävä peruste irtisanoa turvallisuusluokiteltu sopimus tai avustussopimus tai sulkea ehdokas, tarjoaja tai hakija kilpailun ulkopuolelle.

Turvallisuusluokiteltujen sopimusten ja avustussopimusten tarjouskilpailuja ja täytäntöönpanoa koskevat säännökset

10. Jos ehdokkaalle, tarjoajalle tai hakijalle annetaan EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja hankinta- tai valintamenettelyn aikana, tarjous- tai ehdotuspyynnössä on velvoitettava ehdokas, tarjoaja tai hakija, jota ei valita, palauttamaan kaikki turvallisuusluokitellut asiakirjat ilmoitetussa määräajassa.
11. Yleensä toimeksisaajan tai avustuksen saajan edellytetään palauttavan hankintaviranomaiselle tai avustuksen myöntävälle viranomaiselle turvallisuusluokitellun sopimuksen tai avustussopimuksen voimassaolon tai avustuksen saajan osallistumisen päättyessä kaikki hallussaan olevat EU:n turvallisuusluokitellut tiedot.
12. Turvallisuutta koskevaan lisälausekkeeseen on sisällytettävä erityismääräyksiä EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen hävittämisestä turvallisuusluokitellun sopimuksen tai avustussopimuksen täytäntöönpanon aikana tai sen voimassaolon päättyessä.
13. Jos toimeksisaaja tai avustuksen saaja saa luvan säilyttää EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja turvallisuusluokitellun sopimuksen tai avustussopimuksen voimassaolon päättyttyä, toimeksisaajan tai avustuksen saajan on edelleen noudatettava tässä asetuksessa säädettyjä vähimmäisvaatimuksia ja huolehdittava EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen luottamuksellisuuden säilymisestä.

14. Tarjous- tai ehdotuspyynnössä ja turvallisuusluokitellussa sopimuksessa tai avustussopimuksessa on määriteltävä EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevat ehdot, joiden mukaisesti toimeksisaaja tai avustuksen saaja voi tehdä alihankintasopimuksia.
15. Ennen kuin turvallisuusluokitellun sopimuksen mistään osasta tai avustussopimuksen mistään turvallisuusluokitellusta osasta tehdään alihankintasopimus, toimeksisaajan tai avustuksen saajan on saatava hankintaviranomaiselta tai avustuksen myöntävältä viranomaiselta lupa.
16. Toimeksisaajan tai avustuksen saajan on vastattava siitä, että kaikki alihankintatoimet suoritetaan tässä asetuksessa säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti, eikä se saa antaa EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja alihankkijalle ilman hankintaviranomaisen tai avustuksen myöntävän viranomaisen kirjallista etukäteissuostumusta.
17. Jos toimeksisaaja tai avustuksen saaja tuottaa EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja, luovuttajana pidetään sitä unionin toimielintä tai elintä, joka toimii hankintaviranomaisena tai avustuksen myöntävänä viranomaisena, ja unionin kyseinen toimielin tai elin käyttää luovuttajan oikeuksia.
18. Jos jäsenvaltio edellyttää kansallisissa laeissaan ja asetuksissaan yhteisö- tai henkilöturvallisuusselvitystä luokkaan RESTREINT UE/EU RESTRICTED kuuluvien sopimusten, avustussopimusten tai alihankintasopimusten osalta, hankintaviranomaisena tai avustuksen myöntävänä viranomaisena toimivat unionin toimielimet tai elimet eivät saa käyttää kyseisiä kansallisia vaatimuksia asettaakseen lisävelvollisuuksia muille jäsenvaltioille eivätkä sulkeakseen pois sellaisissa jäsenvaltioissa toimivia tarjoajia, hakijoita, toimeksisaajia, avustuksen saajia tai alihankkijoita, joilla ei ole vastaavia yhteisö- tai henkilöturvallisuusselvitystä koskevia vaatimuksia asiaan liittyvien sopimusten, avustussopimusten tai alihankintasopimusten tai niitä koskevien kilpailujen RESTREINT UE/EU RESTRICTED -tietoihin pääsemiseksi.

Turvallisuusluokiteltuihin sopimuksiin ja avustussopimuksiin liittyvät vierailut

19. Jos unionin toimielinten ja elinten, toimeksisaajien, avustuksen saajien tai alihankkijoiden on saatava toistensa tiloissa pääsy luokkaan CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL tai SECRET UE/EU SECRET kuuluviin tietoihin turvallisuusluokitellun sopimuksen tai avustussopimuksen täytäntöön panemiseksi, vierailuista on sovittava asianomaisten kansallisten tai nimettyjen turvallisuusviranomaisten tai muiden toimivaltaisten turvallisuusviranomaisten kanssa.
20. Edellä 19 kohdassa tarkoitettuja vierailuja koskevat seuraavat vaatimukset:
 - a) vierailulla on oltava virallinen tarkoitus, joka liittyy turvallisuusluokiteltuun sopimukseen tai avustussopimukseen;
 - b) vierailijoilla on oltava tarvittavan tason mukainen henkilöturvallisuusselvitys sekä tiedonsaantitarve, jotta he voivat päästä turvallisuusluokitellun sopimuksen tai avustussopimuksen täytäntöönpanossa annettuihin tai tuotettuihin EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin;
 - c) toimitilan asiaankuuluvalla kansallisella tai nimetyllä turvallisuusviranomaisella taikka unionin asianomaisten toimielimen tai elimen

turvallisuusviranomaiselle on toimitettava virallinen vierailupyyntö vähintään 15 päivää ennen vierailupäivää.

21. Tiettyjen hankkeiden yhteydessä asianomaiset kansalliset tai nimetyt turvallisuusviranomaiset taikka unionin asianomaisen toimielimen tai elimen turvallisuusviranomainen voivat sopia menettelystä, jossa nimenomaista turvallisuusluokiteltua sopimusta tai avustusta koskevia vierailuja voidaan järjestää suoraan vierailijan turvallisuusvastaavan ja vierailun kohteena olevan toimitilan turvallisuusvastaavan välillä. Tällainen poikkeuksellinen menettely on vahvistettava ohjelman tai hankkeen turvallisuusohjeissa tai muissa erityisjärjestelyissä.
22. Vierailuista, joihin kuuluu pääsy luokkaan RESTREINT UE/EU RESTRICTED kuuluviin tietoihin, on sovittava suoraan lähettävän ja vastaanottavan yhteisön välillä.

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen sähköinen siirtäminen turvallisuusluokiteltujen sopimusten ja avustussopimusten yhteydessä

23. EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen sähköinen käsittelyminen ja siirtäminen on toteutettava 5 luvun 5 jakson mukaisesti.

Toimeksisaajan, avustuksen saajan tai alihankkijan omistamien viestintä- ja tietojärjestelmien, joita käytetään EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyyn ja säilyttämiseen sopimuksen tai avustussopimuksen täytäntöön panemiseksi, on saatava sen maan tai kansainvälisen järjestön turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntäviranomaisen hyväksyntä, jonka alaisuudessa toimeksisaaja, avustuksen saaja tai alihankkija toimii.

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen sähköinen siirtäminen turvallisuusluokiteltujen sopimusten ja avustussopimusten yhteydessä on suojattava kokonaisuudessaan salaustuotteilla, jotka on hyväksytty 42 artiklan mukaisesti.

24. Luokkaan RESTREINT UE/EU RESTRICTED kuuluvia EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja käsittelevän toimeksisaajien tai avustuksen saajien viestintä- ja tietojärjestelmän ja sen liitännöiden turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntä voidaan siirtää toimeksisaajan tai avustuksen saajan turvallisuusvastaavalle, jos se sallitaan kansallisissa laeissa ja asetuksissa.

Siinä tapauksessa, että turvallisuusjärjestelyjen hyväksymistä koskeva tehtävä siirretään, toimeksisaajan tai avustuksen saajan on vastattava turvallisuutta koskevassa lisälausekkeessa kuvattujen turvallisuusvaatimusten täytäntöönpanosta, kun sen viestintä- ja tietojärjestelmässä käsitellään RESTREINT UE/EU RESTRICTED -tietoja. Asianomaisilla kansallisilla tai nimetyillä turvallisuusviranomaisilla ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntäviranomaisilla säilyy kuitenkin vastuu toimeksisaajan tai avustuksen saajan käsittelemien tai säilyttämien luokkaan RESTREINT UE/EU RESTRICTED kuuluvien tietojen suojaamisesta sekä oikeus tarkastaa toimeksisaajan tai avustuksen saajan toteuttamat turvallisuustoimenpiteet.

Toimeksisaajan tai avustuksen saajan on lisäksi annettava hankintaviranomaisena tai avustuksen myöntävänä viranomaisena toimivalle unionin toimielimelle ja elimelle ja, kansallisten lakien ja asetusten niin edellyttäessä, toimivaltaiselle kansalliselle turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntäviranomaiselle vaatimustenmukaisuuslausunto, jossa vahvistetaan, että toimeksisaajan tai avustuksen saajan viestintä- ja tietojärjestelmä ja siihen liittyvät liitännät on hyväksytty luokkaan RESTREINT

UE/EU RESTRICTED kuuluvien EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyyn ja säilyttämiseen.

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen kuljettaminen henkilökohtaisesti turvallisuusluokiteltujen sopimusten ja avustussopimusten yhteydessä

25. Turvallisuusluokiteltujen tietojen kuljettamiseen henkilökohtaisesti turvallisuusluokiteltujen sopimusten ja avustussopimusten yhteydessä sovelletaan tiukkoja turvallisuusvaatimuksia.
26. Toimeksisaajan tai avustuksen saajan henkilöstö voi kuljettaa RESTREINT UE/EU RESTRICTED -tietoja henkilökohtaisesti Euroopan unionissa edellyttäen, että seuraavat vaatimukset täytetään:
 - a) käytettävä kirjekuori tai pakkaus on läpinäkymätön eikä siinä ilmoiteta sisällön turvallisuusluokitusta;
 - b) turvallisuusluokitellut tiedot ovat koko ajan kuljettajan hallussa;
 - c) kirjekuorta tai pakkausta ei avata ennen kuin se pääsee lopulliseen määräpaikkaansa.
27. Kun toimeksisaajan tai avustuksen saajan henkilöstö kuljettaa henkilökohtaisesti luokkaan CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL tai SECRET UE/EU SECRET kuuluvia tietoja jonkin jäsenvaltion sisällä, kuljetuksesta sovitaan etukäteen lähettävän ja vastaanottavan yhteisön välillä.

Lähettävä viranomainen tai toimitila ilmoittaa vastaanottavalle viranomaiselle tai toimitilalle lähetyksen tiedot, muun muassa viitteen, luokituksen, arvioidun saapumisajan ja kuriirin nimen. Henkilökohtainen kuljetus on sallittu, jos seuraavat vaatimukset täytetään:

 - a) turvallisuusluokitellut tiedot kuljetetaan kaksinkertaisessa kirjekuoressa tai pakkauksessa;
 - b) ulompi kirjekuori on sinetöity eikä siihen ole merkitty sisällön luokitusta, ja sisempään kirjekuoreen on merkitty turvallisuusluokka;
 - c) EU:n turvallisuusluokitellut tiedot ovat koko ajan kuljettajan hallussa;
 - d) kirjekuorta tai pakkausta ei avata ennen kuin se pääsee lopulliseen määräpaikkaansa;
 - e) kirjekuorta tai pakkausta kuljetetaan lukitussa salkussa tai vastaavassa hyväksytyssä säiliössä, joka on sen kokoinen ja painoinen, että kuljettaja voi pitää sitä jatkuvasti hallussaan;
 - f) kuriirilla on toimivaltaisen turvallisuusviranomaisensa myöntämä kuriiritodistus siitä, että hänellä on lupa kuljettaa kyseistä turvallisuusluokiteltua lähetystä.
28. Kun toimeksisaajan tai avustuksen saajan henkilöstö kuljettaa henkilökohtaisesti luokkaan CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL tai SECRET UE/EU SECRET kuuluvia tietoja yhdestä jäsenvaltiosta toiseen, sovelletaan 27 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten lisäksi seuraavia lisä sääntöjä:
 - a) kuriiri vastaa turvallisuusluokitellun aineiston turvallisesta tallessapidosta siihen asti, että se luovutetaan vastaanottajalle;

- b) jos turvallisuutta loukataan, lähettäjän kansallinen tai nimetty turvallisuusviranomainen voi pyytää sen maan viranomaisia, jossa loukkaus tapahtui, suorittamaan tutkinnan, ilmoittamaan havainnoista ja ryhtymään tarvittaessa oikeudellisiin tai muihin toimiin;
- c) kuriirille on selvitetty kaikki turvallisuusvelvoitteet, joita on noudatettava kuljetuksen aikana, ja hänen on pitänyt allekirjoittaa asianmukainen vahvistus;
- d) kuriirin ohjeet on liitettävä kuriiritodistukseen;
- e) kuriirille on annettava kuvaus lähetyksestä ja reitistä;
- f) kuriiritodistus ja siihen liittyvät asiakirjat on palautettava ne antaneelle kansalliselle tai nimetylle turvallisuusviranomaiselle, kun matka tai matkat on saatettu loppuun, tai kuriiritodistuksen vastaanottajan on pidettävä ne saatavilla seurantaan varten;
- g) jos tulli, maahanmuuttoviranomaiset tai rajapoliisi haluavat tutkia ja tarkastaa lähetyksen, niille on annettava lupa avata lähetys ja havainnoida sen osia riittävästi, jotta voidaan vahvistaa, että siinä ei ole muuta kuin ilmoitettua aineistoa;
- h) tulliviranomaisia olisi kehotettava kunnioittamaan lähetysasiakirjojen ja kuriirin lupa-asiakirjojen virallista asemaa.

Jos tulli avaa lähetyksen, se olisi tehtävä valtuuttamattomien henkilöiden näkymättömissä ja kuriirin läsnä ollessa, jos se on mahdollista. Kuriirin on pyydettävä, että lähetys pakataan uudelleen ja että tarkastuksen tehneet viranomaiset sinetöivät lähetyksen uudelleen ja vahvistavat kirjallisesti avanneensa lähetyksen.

29. Kun toimeksisaajan avustuksen saajan henkilöstö kuljettaa henkilökohtaisesti korkeintaan luokkaan SECRET UE/EU SECRET kuuluvia tietoja kolmanteen maahan tai kansainväliseen järjestöön, sovelletaan Euroopan unionin ja kyseisen kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön tekemän tietoturvasopimuksen määräyksiä.

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen kuljettaminen kaupallisten kuriirien avulla ja rahtina turvallisuusluokiteltujen sopimusten ja avustussopimusten yhteydessä

30. EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen kuljetuksessa kaupallisten kuriirien avulla on noudatettava liitteen IV asiaankuuluvia säännöksiä.
31. Turvallisuusluokitellun aineiston rahtina kuljettamiseen sovelletaan turvallisuusjärjestelyjä määriteltäessä seuraavia periaatteita:
- a) turvallisuus on taattava kuljetuksen kaikissa vaiheissa lähtöpisteestä lopulliseen määräpaikkaan saakka;
 - b) lähetyksen suojan taso on määriteltävä sen sisältämän aineiston korkeimman turvallisuusluokan mukaan;
 - c) kuljetuksen suorittaville yrityksille on hankittava asianmukaisen tason yhteisöturvallisuusselvitys. Tällaisissa tapauksissa lähetystä käsittelevän henkilöstön on oltava turvallisuusselvitetty;
 - d) lähettäjän on ennen luokkaan CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL tai SECRET UE/EU SECRET kuuluvan aineiston kuljettamista yli rajojen laadittava kuljetussuunnitelma, joka asianomaisen kansallisen tai nimetyn

turvallisuusviranomaisen taikka muun toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen on hyväksyttävä;

- e) matkojen on tapahduttava mahdollisuuksien mukaan suoraan lähtöpaikasta määräpaikkaan, ja ne on suoritettava niin nopeasti kuin olosuhteet sallivat;
- f) reittien olisi mahdollisuuksien mukaan kuljettava ainoastaan jäsenvaltioiden kautta. Kolmansien maiden kautta kulkevia reittejä olisi käytettävä ainoastaan, jos niihin on sekä lähettäjän valtion että vastaanottajan valtion kansallisen tai nimetyn turvallisuusviranomaisen taikka muun toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen lupa.